

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Makroökonómia

Egyetemi tanév: 2022–2023

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Matematika és Informatika
1.3 Intézet	Magyar Matematika és Informatika Intézet
1.4 Szakterület	Számítógépek és információ-technológia
1.5 Képzési szint (Alapképzés vagy mesteri)	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Információmérnöki (magyar nyelven)

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Makroökonómia						
A tantárgy kódja	MLM7037						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Székely Imre, tanársegéd						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Székely Imre, tanársegéd						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	II	2.6 Értékelés módja	Összegző	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám:	4	3.2 melyből előadás:	2	3.3 szeminárium/labor:	2
3.4 Tantervben szereplő összóraszám	56	3.5 melyből előadás:	28	3.6 szeminárium/labor:	28
A tanulmányi idő elosztása					Órák
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					42
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					7
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					16
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek					
3.7 Egyéni munka összóraszama	69				
3.8 A félév összóraszama	125				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	Nincs
4.2 Kompetenciabeli	Nincs. A Mikroökonómiából megismert fogalmak és összefüggések elősegítik a tantárgy ismereteinek elsajátítását.

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Az előadás lebonyolításához számítógépre, projektorra és hangosító felszerelésre van szükség. Ajánlott a heti téma előzetes elolvasása a szakirodalomból.
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Bizonyos szemináriumok lebonyolításához számítógépre és projektorra van szükség.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	• Makrogazdasági célok meghatározásának megismerése; • A GDP fogalmának megismerése, a három számítási módszerének elsajátítása és összetevőinek, struktúrájának elemzése; • A GDP és a jólét közötti különbség megértése és az alternatív mutatószámok megismerése; • A fő gazdasági ágazatok megismerése és megkülönböztetése; • A makrogazdasági mutatószámok növekedési rátáinak és indexszámainak számítási képességének kialakítása; • A gazdaság nyitottságát jellemző mutatószámok megismerése; • Munkaerőpiaci mutatószámok számításának képessége; • Munkanélküliség fajtáinak megismerése, munkaerőpiaci tökéletlenségek okainak felismerése; • A modern pénz funkcióinak megismerése és a pénzteremtés folyamatának megértése; • A pénzrendszer alapvető jellemzőinek megismerése; • Az infláció fogalmának megismerése és társadalmi költségeinek felismerése; • A gazdasági ciklusok jellemzőinek azonosítása; • A keynesi gazdaságpolitika és a multiplikátorhatás jellemzőinek megismerése; • A költségvetési politika eszközeinek és hatásainak megismerése; • A monetáris politika eszközeinek és hatásainak megismerése; • A gazdaságpolitikai döntések alapvető hatásainak elemzése az aggregált kereslet–aggregált kínálat modell segítségével; • A szabálykövető gazdaságpolitika jellemzőinek megismerése és a létező szabályrendszerek felismerése; • A fenntartható gazdasági növekedés tényezőinek megismerése.
Transzverzális kompetenciák	• Statisztikai adatbázisokban (INSSE–Tempo Online, EUROSTAT, World Development Indicator) szerzett jártasság: adatok keresése, táblázatok testreszabása, adatok letöltése; • Normatív és pozitív elemzés megkülönböztetése; • Kritikai szemléletmód fejlesztése; • Az egyéni munkastílus formálása a szakmai etikai elvek és normák tükrében.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	Megismertetni az alapvető makrogazdasági mutatók tartalmát. Megismertetni a makroökonómiai fogalmakat és megértetni a közöttük létező egyszerűbb elméleti összefüggéseket.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	A gazdaságpolitikai döntések hatásainak azonosítása a tanult makrogazdasági modellek segítségével. Racionális érvelési képesség fejlesztése.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
I. Alapfogalmak és makrogazdasági mutatók		
1. Bevezető a makroökonómia tanulmányozásába. Mikroökonómia vs. makroökonómia. Makrogazdasági célok. Makroökonómia rövid fejlődéstörténete.	Előadás, szemléletes vetítés	
2. A nemzeti számlák rendszere. A makrogazdasági teljesítmény mutatószáma: a bruttó hazai termék (GDP). A GDP számítása három oldalról.	Előadás, szemléletes vetítés	
3. A GDP időbeli összehasonlítása. Nominális GDP vs. reál-GDP. GDP deflátor és a fogyasztói árindex.	Előadás, szemléletes vetítés	

4. A GDP és a jólét. A GDP alternatív mutatói. Szatellit számlák, eredménytábla módszer, MEW, ISEW, GPI, HDI, BLI, GNP, GNDI.	Előadás, szemléletes vetítés	
5. Gazdasági nyitottság mutatói. Nominális árfolyam és reálárfolyam. GDP PPP módszer alapján. Nemzetközi fizetési mérleg. Alapvető makrogazdasági összefüggések nyitott gazdaság esetén.	Előadás, szemléletes vetítés	
6. Munkaerőpiaci mutatók. Abszolút állománymutatók, abszolút flowmutatók, relatív mutatók. Munkanélküliség típusai.	Előadás, szemléletes vetítés	
7. A pénz. A pénz funkciói. A modern pénzteremtés mechanizmusa. Pénzaggregátumok. Nominális kamatláb, reálkamatláb. Teljes hiteldíj mutató. IRCC.	Előadás, szemléletes vetítés	
8. Parciális ismeretellenőrző dolgozat.	Ismeretfelmérés	
II. Makrogazdasági elmélet és gazdaságpolitika		
9. A monetáris politika és az infláció. Az infláció társadalmi költségei. A monetáris politika eszközei. Monetáris politika alapkamata. Nyíltpiaci műveletek. Kamatfolyósó. Kötelező tartalékráta.	Előadás, szemléletes vetítés	
10. Költségvetési-fiskális politika. Az államháztartás alkotóelemei. Az államháztartás bevételei és kiadásai.	Előadás, szemléletes vetítés	
11. Államháztartási hiány és államadósság. Ikerhiány. Szabálykövető gazdaságpolitika jellemzői. Stabilitási és Növekedési Paktum. Makrogazdasági egyensúlytalansági eljárás (MIP).	Előadás, szemléletes vetítés	
12-13. Aggregált kereslet (AD). Aggregált kínálat (AS). Potenciális GDP. Gazdaságpolitikai döntések hatása az AD-AS modellben.	Előadás, szemléletes vetítés	
14. Gazdasági növekedés tényezői. Fenntartható növekedés. Fejlődő gazdaságok felzárkózása.	Előadás, szemléletes vetítés	
Kötelező könyvszét: 1. Dullien Sebastian, Goodwin Neva, Harris Jonathan M., Nelson Julie A., Roach Brian, Torras Mariano, (2018), Macroeconomics in Context: A European Perspective, Routledge 2. Kaufman Roger T., (2002), Makroökonómiai munkafüzet és feladatgyűjtemény Gregory Mankiw Makroökonómia című tankönyvéhez., Osiris Kiadó, Budapest 3. Mankiw N. Gregory (2005), Makroökonómia, Osiris Kiadó, Budapest 4. Williamson Stephen D., (2009), Makroökonómia, Osiris Kiadó, Budapest 5. Székely Imre, (2022), A romániai makrogazdasági ciklusok és gazdaságpolitikai interakciók, in: szerk. Nagy Bálint-Zsolt, Tiszteletkötet Vincze Mária professzor 80. születésnapjára, Top Invest Kiadó, Székelyudvarhely Ajánlott könyvszét: 1. Blanchard Olivier, Johnson David R., (2013), Macroeconomics, Pearson International Edition, Sixth Edition 2. Heyne Paul, Boettke Peter, Prychitko David, (2004), A közgazdasági gondolkodás alapjai, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 3. Mankiw N. Gregory, (2011), A közgazdaságtan alapjai, Osiris Kiadó, Budapest 4. Samuelson Paul A., Nordhaus William D., (2012), Közgazdaságtan, Akadémiai Kiadó, Budapest 5. Simon András, (1999), Gazdaságpolitikáról mindenkinek. Infláció., Magyar Nemzeti Bank, Budapest 6. Simon András, (2002), Útmutató a makroökonómiához, Osiris Kiadó, Budapest 7. Székely Imre, (2013), A nemzeti költségvetési felelősség keretrendszere és romániai tapasztalatai, Közgazdász Fórum, XVI. évf., 113. sz. 63-82 o.		
8.2 Szeminárium / labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
I. Alapfogalmak és makrogazdasági mutatók		
1. A makrogazdasági környezet vállalkozói szemmel.	Brainstorming, vita.	

2. Makrogazdasági mutatók a nemzeti és nemzetközi adatbázisokban.	Adatbázisok bemutatása, adatkeresés, adatprezentáció	
3. Makrogazdasági mutatók számítása egy mintagazdaságban: GDP számítása termékoldalról, kiadásoldalról és jövedelemoldalról.	Egyéni feladatmegoldás	
4. Makrogazdasági mutatók számítása egy mintagazdaságban: reál-GDP, volumenindex, láncszorozású volumenindex, GDP-deflátor, fogyasztói árindex	Egyéni feladatmegoldás	
5. Egy ország gazdasági struktúrájának elemzése valós statisztikai adatok alapján, GDP alternatív mutatói, COICOP statisztikák, GDP és GNP közötti különbség.	Adatprezentáció, Egyéni feladatmegoldás	
6. Makrogazdasági mutatók számítása egy mintagazdaságban: GDP számítása PPP módszer alapján, külgazdasági statisztikák	Egyéni feladatmegoldás	
7. Munkaerőpiaci mutatók számítása	Egyéni feladatmegoldás	
8. A pénz. A modern pénzteremtés mechanizmusa	Bemutató, egyéni feladatmegoldás	
II. Makrogazdasági elmélet és gazdaságpolitika		
9. A monetáris politika működése Romániában.	Bemutató	
10. Költségvetési fiskális-politika Romániában.	Bemutató	
11. A szabálykövető gazdaságpolitika jellemzői. A Költségvetési Tanács intézménye Romániában.	Esettanulmány	
12-13. Gazdasági események és gazdaságpolitikai döntések hatásának elemzése az AD-AS modell segítségével	Egyéni feladatmegoldás	
14. Gazdasági növekedés, a fejlődő országok felzárkózása.	Brainstorming, vita.	
Kötelező könyvészet: 1. Dullien Sebastian, Goodwin Neva, Harris Jonathan M., Nelson Julie A., Roach Brian, Torras Mariano, (2018), Macroeconomics in Context: A European Perspective, Routledge 2. Kaufman Roger T., (2002), Makroökonómiai munkafüzet és feladatgyűjtemény Gregory Mankiw Makroökonómia című tankönyvéhez., Osiris Kiadó, Budapest 3. Mankiw N. Gregory (2005), Makroökonómia, Osiris Kiadó, Budapest 4. Williamson Stephen D., (2009), Makroökonómia, Osiris Kiadó, Budapest 5. Székely Imre, (2022), A romániai makrogazdasági ciklusok és gazdaságpolitikai interakciók, in: szerk. Nagy Bálint-Zsolt, Tiszteletkötet Vincze Mária professzor 80. születésnapjára, Top Invest Kiadó, Székelyudvarhely Ajánlott könyvészet: 1. Blanchard Olivier, Johnson David R., (2013), Macroeconomics, Pearson International Edition, Sixth Edition 2. Heyne Paul, Boettke Peter, Prychitko David, (2004), A közgazdasági gondolkodás alapjai, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 3. Mankiw N. Gregory, (2011), A közgazdaságtan alapjai, Osiris Kiadó, Budapest 4. Samuelson Paul A., Nordhaus William D., (2012), Közgazdaságtan, Akadémiai Kiadó, Budapest 5. Simon András, (1999), Gazdaságpolitikáról mindenkinek. Infláció., Magyar Nemzeti Bank, Budapest 6. Székely Imre, (2013), A nemzeti költségvetési felelősség keretrendszere és romániai tapasztalatai, Közgazdász Fórum, XVI. évf., 113. sz. 63-82 o. Statisztikai adatbázisok elérhetősége: INSSE Tempo-online: http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/ EUROSTAT: https://ec.europa.eu/eurostat/ World Development Indicators: https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív

munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgyi adatlap összeállítása során figyelembe vettük neves hazai és külföldi egyetemek tanterveit, továbbá hazai és külföldi kollégák és szakemberek véleményét;
- Ez a tantárgy részét képezi a *Chartered Institute of Management Accountants (CIMA)* által akkreditált oktatási programnak;

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	I. Alapfogalmak és makrogazdasági mutatók	Félévközi írásbeli parciális vizsga, rövid nyitott kérdésekkel és feladatokkal (1R)	40%
	II. Makrogazdasági elmélet és gazdaságpolitika	A vizsgaidőszakban megírt vizsga, amely rövid nyitott kérdéseket és feladatokat tartalmaz (2R)	35%
10.5 Szeminárium/labor	A szemináriumi tevékenységeken, feladatmegoldásokon való aktív részvétel. Az elsajátított ismeret alkalmazása.	A szemináriumok legalább 80%-án való részvétel.	10%
		A szemináriumi tevékenységben való bekapcsolódás pontozása (kérdésekre adott válaszok, szakmailag megalapozott hozzászólások).	15%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• Az osztályozás 1-estől 10-esig történik. • Az 1R és a 2R külön-külön legalább a 4,50 kell legyen a tárgy sikeres teljesítése érdekében. • Azok a diákok, akik a parciális vizsgán legalább 4,50-et érnek el és az eredményüket elfogadják, ebből az anyagrészből nem kötelesek a vizsgaidőszakban vizsgázni. Ellenkező esetben a vizsgaidőszakban ebből az anyagrészből is (újra) vizsgázniuk kell. • A súlyozott pontszám legalább 4,50 kell legyen a tárgy sikeres teljesítése érdekében. • A pót- illetve javítóvizsga jegyét ugyanazon módszer alapján számoljuk, mint a rendes vizsga alkalmával, érvényesnek tekintve a parciális vizsgán vagy a rendes vizsgán megszerzett pontszámokat, akárcsak a félévi tevékenységet is.			

Kitöltés dátuma
2022.03.07.

Előadás felelőse
dr. Székely Imre, tanársegéd

Szeminárium felelőse
dr. Székely Imre, tanársegéd

Intézetigazgató:
András Szilárd Károly, egyetemi docens

Az intézeti jóváhagyás dátuma 2022.04.06.